

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2024 ел, 15 июнь

г.Казань

№ 428

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 30 июль, 531 нче карары белән расланган «Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына үзгәреш кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 30 июль, 531 нче карары белән (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 ел, 2 октябрь, 1206 нчы, 2024 ел, 14 февраль, 78 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) расланган «Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына, аны яңа редакциядә баян итеп, үзгәреш кертергә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры
вазыйфаларын башкаручы

Р.К.Нигъмәтуллин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2013 ел, 30 июль, 531 нче
карары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2024 ел, 15 июнь, 428 нче
карары редакциясендә)

«Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы
дәүләт программасы

«Татарстан Республикасында урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы
дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә
стратегик приоритетлар

I. Татарстан Республикасы урман хужалыгыныңагымдагы торышын бәяләү.

Татарстан Республикасы Россия Федерациясенен аз урманлы төбәкләренә керә. Республика буенча урманлык 17,4 процент тәшкил итә, районнар буенча ул һич тә тигезсез һәм 2,8 проценттан 41,3 процентка кадәр тирбәлә. Урман фондына кермәгән урман фондының һәм урманнарның гомуми мәйданы 2024 елның 1 гыйнварына 1 261,3 мең гектар тәшкил итә. Утыртуларның уртача яше - 53 ел. Республика урманнары күп максатлы әһәмияткә ия һәм иң мөһим мохит булдыручы һәм уртача яклау функцияләрен үти, алардан файдалану режимы урман хужалыгын югары дәрәжәдә алып баруны таләп итә. Татарстан Республикасының урман ресурслары запаслары 205,61 млн. куб метр тәшкил итә.

Урман хужалыгы регламентларын төзегәндә саналган Татарстан Республикасының урман ресурслары запаслары 189,8 млн. куб метр тәшкил иткән. Барлык төр кисүләрдә агач эзерләүнең еллык күләме 2 232,1 мең куб метр тәшкил иткән, шул исәптән өлгергән һәм картайган урман үсентеләрен кискәндә - 1 732,3 мең куб метр. 2010 - 2023 елларда хисап урман бүлеген куллану 26 - 42 процент тәшкил итте.

Уртача алганда республика буенча ел саен урман белән капланган жирләреннән бер гектарыннан 0,57 куб.метр ликвидлы агач киселә, шул ук вакытта аның уртача үсеше 4,0 куб метр тәшкил итә.

2023 ел йомгаклары буенча урман хужалыгы өлкәсендә:

урман фонды жирләреннән гомуми мәйданында файдалануга тапшырылган урман фонды жирләре мәйданнары өлеше 27 процент тәшкил итте;

урманнар торгызу һәм урман үрчетү мәйданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары мәйданына карата нисбәте 163,5 процентка кадәр арттырылды;

3 661,18 гектар мәйданда урман торгызу һәм урман үрчетү чаралары үткәрелде:

Татарстан Республикасы территориясенен урманчылыгын 17,5 процент дәрәжәсендә сакланды;

урманнарның гомуми майданынан яклау функцияләрен башкаручы урманнар 45 процент дәрәжәсендә сакланды;

урман белән капланган майдан 100 процентка сакланды;

фактта агач хәзерләү күләменең билгеләнгән һәм рөхсәт ителгән агач алу күләменә карата нисбәте 30,4 процентка житте;

интенсив кулланылган һәм урман хужалыгын алып барылган урманнар майданында урманнарны таксацияләү үткәрелгән һәм аларга карата соңгы 10 ел дәвамында аларны саклау, яклау һәм яңадан житештерү чараларын проектлау гамәлгә ашырылган урманнар майданы өлеше 100 процент тәмин ителде;

урманнарны яңадан торгызу чараларын үтәүче учреждениеләрне урманнарны торгызу һәм урман үрчетү буенча чаралар комплексын уздыру өчен махсус техника һәм жайланмалар белән тәмин итү 70 процент тәшкил итте;

әзерләнгән орлыкларның гомуми күләмендә яхшыртылган нәсел сыйфатлары булган орлыклар өлеше 1,8 процент тәшкил итте;

утырту материалының гомуми күләмендә ябык тамыр системалы уырту материалы өлеше 35,2 процент тәшкил итте;

ясалма урман торгызу күләменең гомуми күләмендә яхшыртылган нәселдәнлек үзлекләре булган уырту материалы белән булдырылган урман культуралары өлеше 15,2 процент алып тора;

махсулаштырылган учреждениеләрне урман янгыннарына каршы махсус техника һәм жиһазлар белән жиһазлау 95 процент тәшкил итте;

урман фонды жирләренең 1 гектарына исәпләгәндә урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләме 403,6 сумга житте;

югары белем бирү мәгариф оешмаларын һәм һөнәри белем бирү оешмаларын тәмамлаган профильле белемле 23 яшь белгеч жәлеп ителде.

II. Дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә дәүләт сәясәте өстенлекләре һәм максатлары тасвирламасы

«Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы (алга таба - Татарстан Республикасы дәүләт программасы) урманнардан файдалану, аларны саклау, яклау һәм яңадан житештерү өлкәсендә урман хужалыгын үстерүнең максатларын, бурычларын һәм төп юнәлешләрен, урман хужалыгын үстерүне ресурс, кадрлар, фәнни-техник тәмин итүне, Татарстан Республикасы дәүләт программасы чараларын гамәлгә ашыру механизмнарын һәм аларның нәтижәләгән бәяләү күрсәткечләрен билгели.

Татарстан Республикасы дәүләт программасы Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга һәм 2036 елга кадәр перспективага Россия Федерациясе үсешенең милли максатлары турында» 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Указы белән (алга таба - милли максатлар) билгеләнгән Россия Федерациясе үсешенең милли максатларына ирешүгә, шулай ук «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-иқтисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-иқтисадый үстерү

стратегиясендә билгеләнгән Татарстан Республикасын социаль-иқтисадый үстерү бурычларын хәл итүгә (алга таба - Стратегия-2030) юнәлтелгән.

Татарстан Республикасы дәүләт программасының максаты - урман хужалыгын алып баруның, урманнарны саклау, яклау, алардан файдалану һәм аларны яңадан торгызуның нәтижәләгән арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тәмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәмин итү.

Күрсәтелгән максатка ярашлы рәвештә һәм урман хужалыгының төп проблемаларын һәм аның үсеш фаразын исәпкә алып Татарстан Республикасы дәүләт программасы түбәндәге бурычларны хәл итүне күздә тотта:

киселгән һәм һәлак булган урман утыртмаларының барлык участкаларында урманнарны, шул исәптән аларны яңадан торгызу нигезендә саклау;

урман хужалыгының социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү;

урман янгынарны сүндерү формированиеләре эшчәнлеген тәмин итү һәм янгынга каршы пропагандалау;

урман тармагына белгечләргә жәлеп итү һәм беркетү өчен шартлар тудыру;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә аерым вәкаләтләргә гамәлгә ашыруны тәмин итү;

нәтижәләгән арттыру;

урманнардан файдалану, аларны торгызу һәм зарарлы организмнардан саклауның;

урман янгынарны барлыкка килүне һәм таралуны кисәтү, шулай ук аларны сүндерү;

урман орлыкчылыгы һәм питомник хужалыгы;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә идарә.

Әлеге бурычларны үтәү өчен чикләнгән финанс ресурслары шартларында Татарстан Республикасы дәүләт программасының түбәндәге өстенлекле юнәлешләр билгеләнде:

урманнарның ресурс потенциалын торгызу, урман торгызу эшләре ысулларын оптимальләштерү, урман генетикасы һәм урман орлыкчылыгында селекция казанышларыннан файдалану, урманнарны яңадан торгызуның заманча технологияләрен куллану юлы белән аларның продуктлылыгын һәм сыйфатын күтәрү;

урман утыртмаларының токим составын яхшырту, агачның законсыз тармакларын һәм күлгә әйләнешен киметү;

эрозиягә каршы урман утыртмалары, юл буендагы кар саклагыч урман полосалары биләгән жирләргә агач-куак үсентеләргә биләгән жирләргә булдыру һәм үчерү эшләрен оештыруны камилләштерү;

урманнарны янгынан саклауны, урманнарны жирдән һәм авиациядән саклауны жәлеп итеп, урман янгынарны оператив ачыклауны һәм сүндерүне тәмин итү, урман янгынарны станцияләргә өстәмә чөлтәрен булдыру, урман янгынарны хезмәтләрен матди-техник жиһазлау, янгынга каршы кисәтү (профилактика) чараларын үткөрү, урман янгынарны мониторинглау системасын булдыру юлы белән саклау;

урман фонды жирләрәндә урнашкан урманнарда федераль дәүләт урман контроле (күзәтчелеге), урман саклау, урман законнарын бозуларга һәм агач материалының легаль булмаган әйләнешенә каршы тору системасын камилләштерү; интенсив антропоген йогынты аркасында бозылган урман жирләрән комплекслы реабилитацияләү проектларын эшләү, урман хужалыгына идарә итү һәм алып бару, урманнан файдалану, урман торгызу, урманны саклау һәм яклау өлкәсендә норматив-хокукый базаны һәм мәгълүмат системаларын камилләштерү, икътисадый һәм экологик нигезләүләрне эшләү;

заманча югары технологияле жиһазлар базасында агач материалын тирәнтен эшкәртү.

Татарстан Республикасы дәүләт программасы чаралары системасы билгеләнгән максатка ирешүгә һәм куелган бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән.

Татарстан Республикасы дәүләт программасы чаралары күздә тоту:

урман хужалыгы, урман торгызу, янгынга каршы һәм урман саклау эшләрән техник яктан яңадан коралландыру;

урман ресурсларын тоткарлыксыз, табигатьне саклауны тәмин итү максатында яңа технологияләр эшләү һәм техник чаралар кертү;

кыйммәтле урман утыртмаларының майданын арттыру;

урманнарның санитар торышын яхшырту, янгынга каршы билгеләнгән юллар төзү;

урман торгызу һәм урман үрчетү өчен утырту материалын үстерү очрагында урман орлыкларының республика резерв фондын еллар урман орлыкларына кыйммәт булмаган чорда булдыру;

яңа прогрессив технологияләр һәм урман ресурсларын торгызу ысулларын эшләү максатыннан урман ресурсларын өйрәнүне һәм яңадан торгызуны фәнни тәмин итү;

урманнан файдалануны икътисадый һәм хокукый жайга салу механизмнарын камилләштерү, ГИС-технологияләр һәм системалар кертү.

III. Стратегик өстенлекләр, илкүләм максатлар һәм Стратегия-2030 максатлары, Россия Федерациясе дәүләт программалары күрсәткечләре белән үзара бәйләнеш турында белешмәләр

«Тормыш өчен уңайлы һәм имин мохит» үсешенә милли максатына ирешүне тәмин итү өчен «Экология» милли проектының «Урманнарны саклау» федераль проекты «Россия Федерациясе халкы өчен уңайлы һәм имин мохит булдыру максатларында ил урманнарын саклау» ижтимагый әһәмияткә ия нәтижә белән баетылды, ул шул исәптән ил территориясендә экологик һәм табигатьне саклау эшчәнлеген тотрыклы үстерүгә юнәлтелгән. <https://internet.garant.ru/document/redirect/72150168/4100> Татарстан Республикасында эшчәнлек «Урманнарны саклау» төбәк проекты кысаларында гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Урман хужалыгын үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасын раслау турында» 2014 елның 15 апрелендәге

318 номерлы карары белән расланган «Урман хужалыгын үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасы нигезендә, шулай ук Стратегия-2030 белән Татарстан Республикасы дәүләт программасының түбәндәге күрсәткечләре (индикаторлары) билгеләнде:

урман торгызу һәм урман үрчетү мәйданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары мәйданына карата нисбәте;

Татарстан Республикасы территориясенә урманлылыгы;

урман янгыннары мәйданы;

урман янгыннарының гомуми санында алар билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгыннары өлеше;

урман фонды жирләренә 1 гектарына исәпләгәндә урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләме;

файдалануга тапшырылган урман фонды жирләренә мәйданнары өлешен урман фонды жирләренә гомуми мәйданы өлеше;

фактта агач хәзерләү күләменә билгеләнгән һәм рәхсәт ителгән агач алу күләменә карата нисбәте;

эзерләнгән орлыкларның гомуми күләмдә яхшыртылган нәсел сыйфатлары булган орлыклар өлеше;

утырту материалының гомуми күләмдә ябык тамыр системалы утырту материалы өлеше.

IV. Дәүләт идарәсе бурычлары, аларны урман хужалыгы тармакларында һәм дәүләт идарәсе даирәсендә нәтижәле хәл итү ысуллары

“Урманнарны урман хужалыгын алып баруның, саклауның, алардан файдалануның, алардан файдалануның һәм яңадан житештерү нәтижәлелеген арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тәмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәмин итү” Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатына ирешү өчен Татарстан Республикасы дәүләт программасының һәм аның структур элементларының түбәндәге бурычлары хәл ителә:

киселгән һәм һәлак булган урман утыртмаларының барлык участкаларында урманнарны, шул исәптән аларны яңадан торгызу нигезендә саклау;

урман хужалыгының социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү;

урманнардан файдалану, аларны торгызу һәм зарарлы организмнардан саклауның нәтижәлелеген арттыру;

урман янгыннары барлыкка килүне һәм таралуны кисәтү, шулай ук аларны сүндерү нәтижәлелеген арттыру;

урман янгыннарын сүндерү формироваиеләре эшчәнлеген тәмин итү һәм янгынга каршы пропагандалау;

урман орлыкчылыгы һәм питомник хужалыгы нәтижәлелеген арттыру;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә идарә;

урман тармагына белгечләргә жәлеп итү һәм беркетү өчен шартлар тудыру;

урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә аерым вәкаләтләргә гамәлгә ашыруны тәэмин итү;

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру республиканың баланслы социаль-иқътисады үсешенә һәм гражданның уңайлы әйләнә-тирә мохиткә конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруга ярдәм итәчәк.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыруның уңышлылығын бәяләү өчен аерым механизмнарны һәм конкрет чараларны гамәлгә ашыруның нәтижәләгән билгели торган күрсәткечләр системасы формалаштырылды.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын чараларын тормышка ашыру 2030 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

урманны торгызу һәм урман үрчетү мәйданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары мәйданына карата нисбәтен 100 процент дәрәжәсендә;

Татарстан Республикасы территориясенә урманчылығын 17,4 процент дәрәжәсендә сакларга;

урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясә бюджет системасына түләүләр күләмен урман фонды жирләренә 1 гектарына исәпләгәндә 542,6 сум дәрәжәсенә кадәр арттырырга;

урман янғыннарның гомуми санында алар билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янғыннар өлешен 86,3 процент дәрәжәсенән ким булмаган саклау.

«Татарстан Республикасы урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы паспорты

1. Төп нигезләмәләр

Татарстан Республикасы дәүләт программасы кураторы	Нигъмәтуллин Рөстәм Камил улы – Татарстан Республикасы Премьер-министрының беренче урынбасары
Татарстан Республикасы дәүләт программасының җаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы
Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру чорлары	1 этап: 2013 – 2024 еллар; 2 этап: 2024 – 2030 еллар
Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатлары	Урман хужалыгын алып баруның, урманнарны саклау, яклау, алардан файдалану һәм аларны яңадан торгызуның нәтижелелеген арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тәмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәмин итү
Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыруның бөтен чорында финанс белән тәмин ителеш күләмнәре	1 этап: 11 792 151,8 мең сум; 2 этап: 9 560 800,8 мең сум
Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максатлары, «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе (алга таба – Стратегия-2030), Россия Федерациясе дәүләт программасы, Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатлары белән бәйләнеш	«Тормыш өчен уңайлы һәм имин мохит» илкүләм максаты; «Урманнарны саклау» федераль проекты; «Урман хужалыгын үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасы

2. Татарстан Республикасы дәүләт программасы күрсәткечләре

Т/с	Күрсәткеч исеме	Күрсәткеч дәрәжәсе	Үсү / кимү билгесе	Үлчәү берәм-леге	База күрсәткече		Еллар буенча күрсәткеч эһәмияте							Документ	Күрсәткечкә ирешү өчен җаваплы	Илкүләм максатлар, Стратегия-2030 максатлары күрсәткечләре белән бәйләнеш	Муни-ципаль берәм-лектә гамәлгә ашыру билгесе	Мәгълүмат системасы
					күр-сәт-кече	елы	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1. Урман хужалыгын алып баруның, урманнарны саклау, яклау, алардан файдалану һәм аларны яңадан торгызуның нәтиҗәләгән арттыру, урман хужалыгының кадрлар үсешен тәэмин итү, шулай ук Татарстан Республикасы халкы өчен уңайлы һәм имин мохит тәэмин итү																		
1.1.	Урман торгызу һәм урман үрчетү майданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары майданына карата нисбәте, процент	илкүләм проект (алга таба - ИП)	арга бара торган	про-цент	163,5	2023	100	100	100	100	100	100	100	Россия Федерациясе Президенты каршындагы стратегик үсеш һәм илкүләм проектлар советы президиумы беркетмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенң 2021 елның 1 октябрәндәге 2765-б номерлы бөерыгы	Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министры (алга таба – Урман хужалыгы министрлыгы)	Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга һәм 2036 елга кадәр перспективага Россия Федерациясе үсешенң илкүләм максатлары турында» 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Указы белән билгеләнгән 2036 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенң илкүләм максатлары нигезендә «Тормыш өчен уңайлы һәм имин мохит» үсешенң илкүләм максатына ирешүне тәэмин итү өчен «Экология» илкүләм проектының «Урманнарны саклау» федераль проектына «Россия Федерациясендә яшәүчеләр өчен уңайлы һәм имин мохит тәэмин итү максатларында ил урманнарын саклау» ижтимагыый эһәмиятле	юк	Россия Федерациясе Табигать ресурслары һәм экология министрлыгының (алга таба - Табигать министрлыгы) 2021 елның 24 декабрәндәге 1007 номерлы бөерыгы белән расланган 14-ГЛР хисап формасы; Табигать министрлыгының 2022 елның 1 мартындагы 144 номерлы бөерыгы белән расланган 18-ОИП

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
																нәтижә өстәлде, ул шул исәптән ил территориясендә экологик һәм табигатьне саклау эшчәнлеген тотрыклы үстерүгә юнәлдерелгән.		хисап формасы
1.2.	Татарстан Республикасы территориясенең урманлылығы	Россия Федерациясе дәүләт программасы (алга таба - РФ ДП)	арга бара торган	процент	17,5	2021	17,4	17,4	17,4	17,4	17,4	17,4	17,4	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2021 елның 11 февралендәге б-312 номерлы боерыгы	Урман хужалыгы министрлыгы	Күрсәткеч “Россия Федерациясендә яшәүчеләр өчен уңайлы һәм имин мохит тәэмин итү максатларында ил урманнарын саклау” ижтимагый эһәмиятле нәтижәгә йогынты ясыи, ул “Экология” илкуләм проектының “Урманнарын саклау” федераль проекты кысаларында “Тормыш өчен уңайлы һәм имин мохит” илкуләм максатына ирешүгә юнәлдерелгән	юк	Табигать министрлыгының 2021 елның 24 декабрдәге 1007 номерлы боерыгы белән расланган 3-ГЛР формасы
1.3.	Урман фонды жирләренең 1 гектарына исәпләгәндә урман фонды жирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләме	РФ ДП	арга бара торган	сум	345,60	2021	389,40	403,10	419,50	516,93	542,60	542,6	542,6	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясенең аерым вәкаләтләрән гамәлгә ашыру өчен федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субвенцияләр рәвешендә бирелә торган акчаларны тоту һәм исәпкә алу кагыйдәләрен	Урман хужалыгы министрлыгы	“Урман хужалыгын үстерү” Россия Федерациясе дәүләт программасының күрсәткече 2023 елның 29 августыннан “Электрон бюджет” ижтимагый финанслар белән идарә итүнең дәүләт интеграцияләнгән мәгълүмат системасының дәүләт программалары белән идарә итү ярдәмче системасында расланды	юк	Табигать министрлыгының 2022 елның 1 мартындагы 144 номерлы боерыгы белән расланган 18-ОИП хисап формасы

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
														раслау турында» 2006 елның 29 декабрендәге 837 номерлы карары				
1.4.	Урман янгынарның гомуми санында алар билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгынарны өлеше	РФ ДП	арта бара торган	процент	89,30	2021	86,30	87,10	87,90	86,30	86,30	86,30	86,30	Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2021 елның 11 февралендәге 312-б номерлы боекы	Урман хужалыгы министрлыгы	Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2021 елның 11 февралендәге 312-б номерлы боекы белән расланган 2030 елга кадәр Россия Федерациясе урман комплексын үстерү стратегиясенә «Урманнарны саклауны һәм яклауны камилләштерү» юнәлешенә төп күрсәткече булып тора	юк	урман янгыны турында акт; Табигать министрлыгының 2022 елның 1 мартындагы 144 номерлы боекы белән расланган 7-ОИП хисап формасы

4. Татарстан Республикасы дәүләт программасы структурасы

Т/с	Структур элемент бурычлары	Структур элемент бурычларын гамәлгә ашырудан кетелә торган нәтижеләрнең кыскача тасвирламасы	Күрсәткечләр белән бәйләнеш
1	2	3	4
«Татарстан Республикасының урман хужалыгын үстерү» дәүләт программасы			
«Татарстан Республикасы урманнарын саклау» төбәк проекты			
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Р.Ә.Кузюров – Татарстан Республикасы урман хужалыгы министры		Гамәлгә ашыру срогы: 2018 – 2030 еллар	
1.	Киселгән һәм һәлак булган урман утыртмаларының барлык участкаларында урманнарны, шул исәптән аларны яңадан торгызу нигезендә саклау	<p>1. Яңадан торгызу таләп ителә торган урманнарның һәм торгызыла торган урманнарның торышын системалы күзәтү, шулай ук урманнарны торгызу һәм аларны торгызуны тәмин итү өлкәсендә идарә итүне гамәлгә ашыру максатларында аларның торышын анализлау, бәяләү һәм аларданы үзгәрешләрне фаразлау</p> <p>2. Урман утыртмалары булмаган һәм урман торгызу эшләрен таләп итә торган жирләрнең, урман торгызуның мөмкин булган ысуллары турында актуаль һәм дөрөс мәгълүмат алу.</p> <p>3. Иминият фондларында, урманнардан файдаланучы затлар фондларында саклана торган орлыклар партияләренә булуын тәмин итү.</p> <p>4. Урманнарны торгызу чараларын башкаручы учреждениеләрне махсуслаштырылган техника һәм жиһаз, башлыча үз илебездә житештерелгәннәр (тракторлар, сабаннар, культиваторлар, урман утырту машиналары, тырмалар, чәчкечләр, куак кискечләр, агачлар тартып чыгаручылар һәм башкалар) белән тәмин итү</p> <p>5. Урман (шул исәптән ясалма урман) торгызу һәм урман үрчетү майданнарын арттыру.</p> <p>6. Арендага алынган һәм арендага алынмаган</p>	<p>1. Урман торгызу һәм урман үрчетү майданының киселгән һәм һәлак булган урман утыртмалары майданына карата нисбәте.</p> <p>2. Урман торгызу һәм урман үрчетү өчен урман үсемлекләре орлыклары запасы.</p> <p>3. Урман үсемлекләренә үстерелгән утырту материалы саны.</p> <p>4. Урман торгызу һәм урман үрчетү майданы.</p> <p>5. Һәлак булган урман утыртмалары майданы.</p> <p>6. Татарстан Республикасы территориясенә урманлылығы.</p> <p>7. Урманнарны торгызу һәм урман үрчетү чараларына җәлеп ителгән халык саны</p>

1	2	3	4
		урман кишәрлекләрендә урман торгызу эшләренен сыйфатын яхшырту һәм нәтижәлелеген арттыру.	
		7. Халыкны урманнар торгызу һәм урман үрчетү проектларына күп санда жәлеп итү. Халыкта урман торгызу эшләрен популярлаштыру	
«Социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү» төбәк проекты			
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Р.Ә.Кузюров – Татарстан Республикасы урман хужалыгы министры		Гамәлгә ашыру срогы: 2020 – 2025 еллар	
1.	Социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү	1. Учреждение хезмәткәрләренен хезмәт шартларын яхшырту максатларында иң уңай шартлар тудыру. 2. Биналарны эксплуатацияләүнең конструктив куркынычсызлыгын арттыру, биналарның төзелеш корылмаларын, инженерлык коммуникацияләренен тупланган тузуын бетерү һәм техник торышын яхшырту. 3. Коммуналь хезмәтләр чыгымнарын киметү. Биналарның торышын санитария-эпидемиология нормаларына һәм янгынга каршы нормаларга туры китерү. Күчемсез мөлкәт объектларыннан файдалану нәтижәлелеген арттыру	Дәүләт бюджет һәм казна учреждениеләренен күчемсез мөлкәт объектларын ремонтлау
«Үзбезнең пилотсыз авиация системаларына ихтыяжны стимуллаштыру» төбәк проекты			
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Коробченко О.В. – Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары – Татарстан Республикасы сәнәгать һәм сәүдә министры		Гамәлгә ашыру срогы: 2024 – 2025 еллар	
1.	Пилотсыз авиация системаларына дәүләт граждан заказын гамәлгә ашыруны тәмин итү (алга таба - ПАС)	Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенен урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә органнары тарафыннан ПАС алу	-

1	2	3	4
«Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт функцияләрен нәтижәле гамәлгә ашыруны тәэмин итү» процесслы чаралар комплексы			
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Р.Ә.Кузюров – Татарстан Республикасы урман хужалыгы министры		-	
1.	Урманнардан файдалану, аларны торгызу һәм зарарлы организмнардан саклауның нәтижәләлеге арттыру	<p>1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясенең тапшырылган вәкаләтләрен үтәү, аларның үтәлешен тәэмин итү, урманнардан интенсив файдалануны оештыру буенча, аларның экологик потенциалын, урман планлаштыруын һәм регламентлаштыруны исәпкә алып, чараларны гамәлгә ашыру белән башкарыла; дәүләт урман реестрын алып бару һәм урман фонды җирләренең гомуми мәйданында файдалануга тапшырылган урман фонды җирләренең мәйданнары өлешен арттыру.</p> <p>2. Урман фонды җирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет системасына түләүләр күләмен арттыру</p>	<p>3. Урман фонды җирләренең 1 гектарына исәпләгәндә урман фонды җирләрендә урнашкан урманнардан файдаланудан Россия Федерациясе бюджет системасына түләүләр күләме.</p> <p>2. Файдалануга тапшырылган урман фонды җирләренең мәйданнары өлешен урман фонды җирләренең гомуми мәйданы өлеше.</p> <p>3. Фактта агач хәзерләү күләменен билгеләнгән һәм рөхсәт ителгән агач алу күләменә карата нисбәте.</p> <p>4. Татарстан Республикасы территориясенең урманлылыгы</p>
2.	Урман янгыннары барлыкка килүне һәм таралуны кисәтү, шулай ук аларны сүндерү нәтижәләлеге арттыру	<p>1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгының махсус учреждениеләрен урман янгыннарын сүндерү техникасы һәм җайланмасы белән тәэмин итү.</p> <p>2. Билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгыннары өлешен арттыру</p>	<p>1. Урман янгыннары мәйданы.</p> <p>2. Урман янгыннарының гомуми санында алар билгеле булган вакыттан беренче тәүлек эчендә сүндерелгән урман янгыннары өлеше</p>

1	2	3	4
3.	Урман янгыннарын сүндерү формированиеләре эшчәнлеген тәмин итү һәм янгынга каршы пропагандалау	1. Махсулаштырылган учреждениеләрне урман янгыннарын кисәтү һәм сүндерү чаралары белән тәмин итү дәрәжәсен арттыру. 2. Учреждениеләрне карап тоту һәм урман янгыннары билгеле булганда кичектергесез чара күрү өчен барлык кирәкле әйберләр белән жиһазландыру 3. Татарстан Республикасының урман янгыннары формированиеләренә коммуникабельлек дәрәжәсен һәм аннан файдалану мөмкинлеген арттыру	1. Татарстан Республикасы территориясендә урман үсемлекләре үскән, янгыннардан һәлак булган урман фонды жирләренә чагыштырма майданы. 2. Махсулаштырылган учреждениеләрне урман сүндерү техникасы һәм жайланмасы белән тәмин итү
4.	Урман орлыкчылыгы һәм питомник хужалыгы нәтижеләгән арттыру	1. Төбәкләрдә гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар булган очракта урман торгызу гарантиясен тәмин итү максатларында урман үсемлекләре орлыкларының төбәк фондын булдыру һәм саклау. 2. Урманнарның экологик потенциалын саклауны тәмин итә торган урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә тапшырылган вәкаләтләрне үтәү, аларның үтәлешен тәмин итү урман орлыкчылыгы объектларын төзү һәм карап тоту, урманнарның экологик потенциалын саклауны тәмин итә торган интенсив урман торгызу һәм урман үрчәтү чараларын гамәлгә ашыру, шулай ук урманнарны карау, урманнарның продуктивлыгын арттыру һәм урманнарның током составын яхшырту чараларын гамәлгә ашыра.	1. Әзерләнгән орлыкларның гомуми күләмдә яхшыртылган нәсел сыйфатлары булган орлыклар өлеше. 2. Утырту материалының гомуми күләмдә ябык тамыр системалы утырту материалы өлеше
5.	Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә идарә	1. Дәүләт программасын гамәлгә ашыру белән идарә итү эшләрен координацияләүне төбәк дәрәжәсендә тәмин итү. 2. Урман хужалыгында стратегик планлаштыру документларын эшләү. 3. Хисапларны формалаштыру; урман хужалыгы кадрларын әзерләү, янадан әзерләү һәм аларның	1. Дәүләт урман реестрыннан өзәмтә алу буенча дәүләт хезмәтә күрсәтүгә алынган заявкаларның гомуми санында әлегә хезмәттән файдалану өчен урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә Россия Федерациясе субъектының дәүләт

1	2	3	4
		<p>квалификациясен күтәрү. 4. Дәүләт хезмәтләре күрсәтү. 5. Россия Федерациясе бюджет системасына күчерелә торган керемнәрнең урманнардан файдаланудан керемнәрнең баш администраторының хокукый актларында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары буенча, шулай ук гамәлгә ашыруны билгеләү, исәпкә алу һәм тикшереп торыу буенча Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен администрацияләү</p>	<p>хакимияте органына мөрәжәгать иткән гражданның һәм юридик затларга бирелгән өземтәләр өлеше. 2. Урманнарның гомуми мәйданыннан саклау функцияләрен башкара торган урманнарның сакланышы</p>
		<p>түләүчеләрдән түләүләр, пенялар, штрафлар буенча бурычларны мәжбүри түләтү һәм хисаплылык чаралары</p>	
6.	<p>Урман тармагына белгечләргә жәлеп итү һәм беркетү өчен шартлар тудыру</p>	<p>1. Урман хужалыгында яшь белгечләргә жәлеп итү һәм аларны тотып калу. 2. Урман комплексы хезмәткәрләренең мотивациясен һәм һөнәри җаваплылыгын арттыру. 3. Урман тармагында югары квалификацияле белгечләр белән тәмин итү һәм кадрлар составы кытлыгын киметү</p>	<p>Агымдагы елда жәлеп ителгән яшь белгечләр саны</p>
7.	<p>Урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә аерым вәкаләтләргә гамәлгә ашыруны тәмин итү</p>	<p>1. Татарстан Республикасы Урман хужалыгы министрлыгы тарафыннан урман мөнәсәбәтләре өлкәсендә тапшырылган Россия Федерациясе вәкаләтләрен үтәү. 2. Үткән елдагы бозулар рискы дәрәжәсенә карата урманнарда зыян салган урман законнарын бозулар санын киметү</p>	<p>1. Тиешле хокук бозулар бетерелгән күрсәтмәләр өлеше. 2. Салынган штрафлардан түләтелгән акча өлеше</p>
8.	<p>Техника һәм җайланма паркын яңарту</p>	<p>Югары җитештерүчәнлекле урман эзерләү машиналарын, агач кисү һәм агач эшкәртү җайланмаларын, транспорт чараларын сатып алу</p>	<p>Урман эзерләү машиналары, урман кисү җайланмалары, транспорт чаралары сатып алу</p>

5. Татарстан Республикасы дәүләт программасын финанс белән тәмин итү

Дәүләт программасының, структур элементның исеме / финанс белән тәмин итү чыганагы	Гамәлгә ашыру еллары буенча финанс белән тәмин ителеш күләме, мең сум							
	2024 ел	2025 ел	2026 ел	2027 ел	2028 ел	2029 ел	2030 ел	барлығы
1	2	3	4	5	6	7	8	9
«Татарстан Республикасының урман хужалыгын үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы – барлығы, шул исәптән:	1 387 214,4	1 301 392,9	1 374 438,7	1 374 438,7	1 374 438,7	1 374 438,7	1 374 438,7	9 560 800,8
федераль бюджет	767 865,0	738 123,2	796 141,1	796 141,1	796 141,1	796 141,1	796 141,1	5 486 693,7
Татарстан Республикасы бюджеты	619 349,4	563 269,7	578 297,6	578 297,6	578 297,6	578 297,6	578 297,6	4 074 107,1
территориаль дәүләт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	-	-	-	-	-	-	-	-
бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	-	-	-	-	-	-
«Урманнарны саклау» төбәк проекты – барлығы, шул исәптән:	117 055,3	135 799,8	150 216,3	150 216,3	150 216,3	150 216,3	150 216,3	1 003 936,6
федераль бюджет	117 055,3	135 799,8	150 216,3	150 216,3	150 216,3	150 216,3	150 216,3	1 003 936,6
Татарстан Республикасы бюджеты	-	-	-	-	-	-	-	-
территориаль дәүләт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	-	-	-	-	-	-	-	-
бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	-	-	-	-	-	-
«Социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү» төбәк проекты – барлығы, шул исәптән:	70 500,0	-	-	-	-	-	-	70 500,0
федераль бюджет	-	-	-	-	-	-	-	-
Татарстан Республикасы бюджеты	70500,0	-	-	-	-	-	-	70 500,0
территориаль дәүләт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	-	-	-	-	-	-	-	-
бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	-	-	-	-	-	-
«Үзбездән пилотсыз авиация системаларына ихтыяжны стимуллаштыру» төбәк проекты	42 000,0	4 500,0	-	-	-	-	-	46 500,0

